

CRB-INDEX (\$)

	08-06-10	06-07-10	mutatie
CRB-index*	452,98	465,89	2,9%
Aluminium (\$/ton)	1920,00	1995,00	3,9%
Goud (\$/tr.oz.)	1246,00	1195,00	-4,1%
Koffie (\$-cts/lb)	133,55	155,50	16,4%
Koper (\$cts/pond)	277,25	296,00	6,8%
Nikkel (\$/ton)	18412,00	18839,00	2,3%
Olie (\$/vat)	72,11	71,44	-0,9%
Suiker (\$cts/lb)	20,44	22,48	10,0%
Tarwe (\$cts/bushel)	432,25	492,75	14,0%
Zilver (\$/tr.oz.)	18,30	17,79	-2,8%

*CRB-index: grondstoffenfuturesindex van het Commodity Research Bureau

indekken tegen toekomstige prijsstommelingen, als speculanten die gewoon wilden profiteren van de prijsverschillen. Zij werden echter op het verkeerde been gezet door de fysieke handelaars op met name Euronext Liffe waar de hoofdzakelijk in Vietnam verbouwde Robusta-variant wordt verhandeld. Door een fysieke schaarste aan koffie als gevolg van de slechte oogst was de fysieke prijs opgelopen tot boven die van de termijncontracten.

Nu worden termijncontracten meestal doorgerold naar een volgende contractmaand of volgt er een cash settlement, maar in dit geval hadden de partijen die nog wel lang zaten er baat bij om bij afloop van het contract aan hun tegenpartij fysieke levering te vragen. Partijen aan de shortzijde moesten dus zo snel mogelijk hun posities zien om te keren. Dit evenwicht kon alleen worden hersteld door de aankoop van termijncontracten. Niet alleen Robusta-termijncontracten, maar ook de termijncontracten met de Arabica-variant als onderliggende waarde die verhandeld worden

op de ICE Futures US stegen daardoor op korte termijn fors in prijs.

Dit fenomeen zal maar een kort leven beschoren zijn. Onevenwichtigheden tussen de fysieke en de 'papieren' markt herstellen zich vrij snel, zodat koffie een deel van de opgebouwde winst opnieuw zal kwijtspele. Tijdens de eerste week van juli daalde de koffieprijs al van bijna 180 dollarcent/pond naar 160 dollarcent/pond.

CACAO: AANBODPROBLEMEN

Bij cacao viel het met de prijsvolatiliteit de voorbije maanden nogal mee. De prijs van een ton cacaobonen schommelde sinds begin dit jaar tussen 2.800 en 3.250 dollar. Een jaar verder terug in de tijd was sprake van een veel grotere prijsvork van 1.750 tot 3.500 dollar/ton.

Cacao is een van de grondstoffen waarover het moeilijkst betrouwbare voorspellingen zijn te geven, zowel wat het marktevenwicht als wat de toekomstige prijsontwikkeling betreft. Dit heeft veel te maken met de sterk geografische concentratie van het aanbod. West-Afrika staat in voor ongeveer 70 procent van de wereldwijde productie van cacaobonen. Meer dan de helft komt zelfs uit twee landen, Ivoorkust en Ghana. Alleen Indonesië kan wat tegenwicht geven tegen de Afrikaanse dominantie met een markt-aandeel van 14 procent.

De oogstprognoses van de verschillende instellingen lopen traditioneel sterk uiteen. Zo verwacht de International Cocoa Organisation (ICCO) in 2009-2010 een aanbodtekort van 69.000 ton, terwijl Fortis Bank een deficit van 136.000 ton voorspelt. Zeker is wel dat er de vorige drie oogstjaren telkens een aanbodtekort was. Voor het komende oogstjaar lopen de schattingen uiteen van een comfortabel overschot van 75.000 ton tot een klein deficit. Aan

de vraagzijde is er geen twijfel mogelijk: overal ter wereld zit de consumptie van cacao in de lift. Tijdens het eerste kwartaal werd in Europa 8,1 procent meer cacaobonen verwerkt. In Noord-Amerika bedroeg de toename zelfs 16 procent, terwijl ook de Chinese consumptie met 20 procent op jaarbasis groeit.

Het aanbod staat structureel onder druk en daar zien we op korte termijn geen verandering in komen. Het voornaamste probleem is het gebrek aan investeringen in nieuwe productiecapaciteit. In Ivoorkust was het overheidsbeleid lange tijd ongunstig voor de teelt van cacao. De sector werd als melkkoe gebruikt door het heffen van hoge exportbelastingen. Heel wat boeren schakelden dan ook over naar de teelt van rubber, die door de prijsstijgingen en een soepeler fiscaal regime veel gunstiger was.

Als gevolg van de relatieve verwaarlozing zijn vele cacaoplantages ook onevenwichtig samengesteld met een hoog aandeel van oudere bomen met een lagere productiviteit. Ook het gebruik van meststoffen en onkruidverdelgers nam af, waardoor schimmelziekten vrij spel kregen. Zo dook vorige maand in een aantal plantages van Ivoorkust de schimmelziekte 'swollen shoot' op als gevolg van het natte weer. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van de cacaobonen.

Om een betrouwbare aanvoer van cacaobonen te verzekeren, zijn verschillende voedingsbedrijven zelf plantages gaan aanleggen. Dit is echter een maatregel die pas op langere termijn effect heeft, want het duurt drie tot vijf jaar voordat een cacao boom de eerste vruchten produceert. Pas na tien jaar zijn deze van optimale kwaliteit, waarna de productie ongeveer vijftien tot twintig jaar op volle toeren draait om daarna opnieuw af te nemen. ■